

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 28. veljače 2022.
(OR. fr)

6464/22

LIMITE

ENV 148
CLIMA 75
FORETS 10
AGRI 64
RELEX 215

Međuinstitucijski predmet:
2021/0366(COD)

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određenih roba i proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 995/2010
– rasprava o politikama

---

1. Kako bi se usmjerila rasprava o navedenom zakonodavnom prijedlogu koja će se održati na sljedećem sastanku Vijeća za okoliš zakazanom za 17. ožujka 2022., predsjedništvo je sastavilo pripremni dokument s dva pitanja koji se nalazi u Prilogu ovoj napomeni.
2. Odbor stalnih predstavnika poziva se da primi na znanje pripremni dokument predsjedništva, kao i njegova pitanja te da ih proslijedi Vijeću radi navedene rasprave o politikama.

Prijedlog uredbe o stavljanju na raspolaganje na tržištu Europske unije i izvozu iz EU-a određenih roba i proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma

– napomena predsjedništva –

Zaštita šuma ključan je izazov za naša društva i buduće naraštaje. Šume imaju središnju ulogu u borbi protiv klimatskih promjena i borbi protiv gubitka bioraznolikosti. One doprinose i opskrbi materijalima, reguliraju određene prirodne procese te osiguravaju sredstva za život velikom broju najsiromašnijih zajednica na svijetu.

Hitna potreba za djelovanjem u korist ambicioznog zajedničkog cilja

Šume zauzimaju sve više mjesta u raspravama europskih i međunarodnih tijela. Njihova uloga, kao i uloga zemljišnog sektora, u ubrzanom ublažavanju klimatskih promjena u velikoj je mjeri uzeta u obzir u studenome 2021. na konferenciji COP26 Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC). Tom se prigodom putem „**Deklaracije čelnika o šumama i korištenju zemljišta**“, 141 čelnik država u kojima se nalazi više od 90 % svjetskih šuma obvezao da će zajednički raditi na tome da se do 2030. zaustave i preokrenu gubitak šuma i propadanje zemljišta. Istom je prigodom priznata potreba da se udruže njihove snage radi ostvarivanja održive tranzicije upotrebe zemljišta, što je bitan cilj za postizanje ciljeva Pariškog sporazuma.

Nekoliko dana kasnije Komisija je 17. studenoga 2021. podnijela Prijedlog uredbe o stavljanju na raspolaganje na tržištu Europske unije (EU) i izvozu iz EU-a određene robe i proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma. Taj tekst, najavljen u komunikaciji Komisije iz 2019. pod naslovom „**Pojačanje djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma**” dio je opće strategije Europske unije koja je zajednička državama članicama i koja je potvrđena u **europskom zelenom planu**, kao i u **strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030.** te u **europskoj strategiji pod nazivom „od polja do stola**”. Tom se uredbom želi odgovoriti na snažne zahtjeve društva, kao što je vidljivo iz iznimno visoke razine sudjelovanja u internetskom savjetovanju koje je pokrenula Komisija, posebno povezane s bojaznima u pogledu svjetskih kretanja kad je riječ o šumama (u razdoblju od 1990. do 2020. svijet je izgubio 420 milijuna hektara šuma, što je područje veće od Europske unije).

Europska unija ima posebnu odgovornost u tim svjetskim pojavama. Ona troši znatne količine sirovih i polupreradenih proizvoda iz nacionalnih i međunarodnih izvora. Poslovne aktivnosti i aktivnosti u lancu opskrbe koje iz njih proizlaze stoga imaju brojne negativne učinke na okoliš, a posebno na krčenje i propadanje šuma. U Komisijinoj studiji iz 2013. već je ukazano na to da su europske zemlje odgovorne za više od trećine krčenja šuma povezanog s međunarodnom trgovinom poljoprivrednim proizvodima¹.

Prijedlog u čijem se središtu nalazi bitan sustav dužne pažnje

Prijedlogom uredbe nastoji se osigurati da kava, kakao, palmino ulje, soja, govedina i drvo, kao i od njih dobiveni proizvodi poput kože, čokolade ili namještaja, koji se uvoze u Europsku uniju i stavljaju na njezino tržište ili se izvoze iz Europske unije, nisu tijekom svoje proizvodnje prouzročili krčenje ili propadanje šuma. Na taj se način tim tekstom nastoji uzeti u obzir učinak u području krčenja šuma, ali i njihova propadanja, koji proizlazi iz poljoprivredne proizvodnje.

---

¹ Europska komisija, 2013. The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation. Studija koju je financirala Europska komisija, Glavna uprava ENV, a provele organizacije VITO, IIASA, HIVA i IUCN NL
<https://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf>

U svrhu ostvarivanja tog cilja uredba se oslanja na **sustav dužne pažnje** kako bi se **zajamčili transparentnost i sljedivost vrijednosnih lanaca**, a odnosi se na sve gospodarske subjekte i trgovce u zajedničkom i usklađenom okviru. Taj sustav dužne pažnje temelji se na pristupu usmjerenom na budućnost koji proizlazi iz procjene rizika. Gospodarski subjekti koji prvi put uvoze ili izvoze prema EU-u proizvode navedene u Prilogu I. uredbi, kao i trgovci koji nisu MSP-ovi, stoga su dužni provesti postupak dužne pažnje i dokazati to izjavom koja se zahtijeva prije stavljanja proizvodâ na tržište.

Takvim se postupanjem podrazumijeva zahtjev za sljedivost putem prikupljanja informacija koje omogućuju da se utvrdi izvor proizvodnje proizvoda, njegov put duž lanca prerade i stavljanja na tržište zajedno s analizom rizika te, prema potrebi, provedbom mjera za ublažavanje utvrđenog rizika. Odredbama uredbе stoga se omogućuje da se osigura da ti proizvodi nisu razlog krčenja šuma, neovisno o tome je li ono **zakonito ili nezakonito**. Učinkovitost tih odredaba mora se zajamčiti sustavom kontrole i kazni koji uvode nadležna tijela.

Jasan zajednički okvir za učinkovitu provedbu

Za učinkovitu i usklađenu provedbu teksta potrebno je **zajedničko razumijevanje njegovih odredaba**. U tu će svrhu definicije ključnih pojmova koje su nam svima zajedničke omogućiti operativnu primjenu mjera koje predlaže Komisija.

Još ne postoji međunarodni dogovor o pojmu propadanja šuma, ali postoji nekoliko definicija koje se upotrebljavaju na nacionalnoj razini. Taj je pojam bio predmet brojnih primjedaba delegacija u okviru *ad hoc* radne skupine² za rizik od krčenja šuma i njihova propadanja povezan s proizvodima koji se stavljaju na tržište EU-a i koji se iz njega izvoze, baš kao i s njime povezana definicija operacija održive sječe.

Određene delegacije također su istaknule da je definicija krčenja šuma možda preuska jer je ograničena na prenamjenu šuma u poljoprivredne svrhe, iako bi se u opseg definicije mogla uključiti i prenamjena šuma u nepoljoprivredne svrhe.

Na neformalnom sastanku Vijeća ministara za okoliš u Amiensu 20. siječnja, kao i na sastanku Vijeća ministara za poljoprivredu i ribarstvo 21. veljače istaknuta je potpora svih država članica ciljevima teksta. Na tim je sastancima državama članicama dana prilika da zajednički izraze svoj oprez kad je riječ o provodivosti teksta, administrativnom opterećenju za gospodarske subjekte i nadležna tijela, opsegu kontrola koje se njime zahtijevaju, rasponu osnovnih proizvoda i ekosustavima koje treba uzeti u obzir te definicijama pojmova (uključujući definiciju propadanja šuma). Naposljetku, ministri su komentirali i svoja nacionalna iskustva u području politike zaštite okoliša i u primjeni Uredbe Europske unije o drvu.

---

² *Ad hoc* radna skupina za rizik od krčenja šuma i njihova propadanja povezan s proizvodima koji se stavljaju na tržište EU-a.

O tekstu se vode tehničke rasprave u okviru *ad hoc* radne skupine koja okuplja stručnjake iz različitih predmetnih sektora. Razmjene mišljenja koje je organiziralo predsjedništvo omogućile su prvo ispitivanje teksta, kao i to da države članice izraze svoje mišljenje o svim člancima. U tim tehničkim razmjenama mišljenja ukazano je na nekoliko važnih pitanja: definicije, usklađenost s pravilima Svjetske trgovinske organizacije (WTO), suradnju s trećim zemljama, razmjernost predloženih odredaba te administrativno opterećenje povezano s provedbom nacрта uredbe.

Kako bi se postigao napredak u pregovorima, ministri i ministrice pozivaju se da razmijene mišljenja o pitanjima u nastavku.

1. *Učinkovita i izvediva provedba sustava dužne pažnje iznimno je bitna za postizanje nužne sljedivosti kojom se osigurava da proizvodi nisu prouzročili krčenje i propadanje šuma. Što možete predložiti kako bi se zajamčio učinkovit i uspješan sustav dužne pažnje?*
2. *Operativna provedba uredbe nesumnjivo će se oslanjati na zajedničku primjenu ključnih definicija iz uredbe. Iako za određene pojmove postoje definicije, njihova upotreba na europskoj i međunarodnoj razini nije usklađena. U cilju olakšavanja provedbe uredbe, što možete predložiti kako bi se, na osnovi najboljih dostupnih znanstvenih spoznaja, iznašle zajedničke definicije pojmova kao što su krčenje šuma i propadanje šuma te s time povezana definicija održive sječe šuma?*

Izlaganje: 3 minute po državi članici.